

คำแนะนำการทดสอบตัวอย่าง

โครงการ EQAB: Gram stain (EQAB 8010), Acid fast bacilli stain (EQAB 8020) และ
Bacteria identification and susceptibility testing (EQAB 8150)

Distribution 3/2023

1. การตรวจสอบเอกสารและตัวอย่างทดสอบ

1.1 ท่านจะได้รับ

1.1.1 เอกสาร “คำแนะนำการทดสอบตัวอย่าง” 1 ชุด

1.1.2 ตัวอย่างทดสอบ ตามโครงการที่สมัครเข้าร่วม

- EQAB 8010: สเมียร์แบคทีเรียบนสไลด์แก้วสำหรับย้อมสีแกรมจำนวน 2 แผ่น คือ
EQAB: GRAM 23-3-1 และ EQAB: Gram 23-3-2
- EQAB 8020: สเมียร์เสมหะที่มีแบคทีเรียบนสไลด์แก้วสำหรับย้อมสี acid fast bacilli (AFB) จำนวน 2 แผ่น คือ
EQAB: AFB 23-3-1 และ EQAB: AFB 23-3-2
- EQAB 8150: เชื้อแบคทีเรียบริสุทธิ์ในหลอดอาหารเก็บรักษาเชื้อแบบกึ่งแข็งกึ่งเหลว จำนวน 2 หลอด คือ
EQAB: IDEN 23-3-1 เป็นเชื้อแบคทีเรียที่แยกได้จากตัวอย่างอุจจาระ (Stool)
EQAB: IDEN 23-3-2 เป็นเชื้อแบคทีเรียที่แยกได้จากตัวอย่างเลือด (Hemoculture)

1.2 ให้ตรวจสอบสภาพตัวอย่าง จำนวน และความถูกต้องของตัวอย่างทดสอบ

1.3 ถ้าพบตัวอย่างทดสอบไม่ครบ หรือเสียหายจนไม่สามารถตรวจวิเคราะห์ได้ และต้องการตัวอย่างใหม่ ให้

- 1.3.1 โทรแจ้งทนาย.พีรดา พิษพิสุทธิ์ เบอร์โทรติดต่อ 061-1747884 ภายใน 1 สัปดาห์ก่อนวันปิดการรับผล หากเกิน กำหนดดังกล่าวทางโครงการฯ ขอสงวนสิทธิ์ไม่จัดส่งตัวอย่างทดสอบให้ใหม่
- 1.3.2 ส่งอีเมลผ่านทาง e-mail address ที่ให้ไว้กับโครงการฯ มาที่ eqab.mtmu@gmail.com ระบุหัวข้อเรื่อง “พัสดุไม่สมบูรณ์” โดยแจ้ง Participant No., ชื่อห้องปฏิบัติการ, ชื่อโรงพยาบาล และรหัสตัวอย่างทดสอบที่เสียหาย พร้อมแนบภาพถ่ายตัวอย่างที่เสียหาย

2. การตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างทดสอบ ตามโครงการที่สมัครเข้าร่วม

2.1 ทำการตรวจวิเคราะห์ ตามวิธีที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำในห้องปฏิบัติการ

- EQAB 8010: ย้อมสีแกรม
- EQAB 8020: ย้อมสี AFB
- EQAB 8150: ตรวจวินิจฉัยเชื้อแบคทีเรียและทดสอบความไวต่อสารต้านจุลชีพ

2.2 กรณีที่ยังไม่ได้ทำการตรวจวิเคราะห์ ให้เก็บรักษาตัวอย่างทดสอบที่อุณหภูมิห้อง ไม่ให้ถูกแสงแดดและความร้อน

2.3 ให้ปฏิบัติต่อตัวอย่างทดสอบตามความปลอดภัยทางชีวภาพ และทำลายแบบขยะติดเชื้อ

3. การรายงานผลการตรวจวิเคราะห์

3.1 ให้รายงานผลตามโครงการที่สมัครเข้าร่วม

▪ EQAB 8010: รายงานผล Gram stain

- โดยรายงานการติดสีแกรม รูปร่าง และการเรียงตัว ของ **unknown** ในวงกลมสีเขียวเท่านั้น
- ถ้าพบลักษณะการติดสีแกรมมากกว่า 1 แบบ ให้รายงานแยกกันเป็นคำตอบที่ 1 และ 2
- กรณีพบการติดสีแกรมต่างกัน ทั้ง Gram positive และ Gram negative ให้รายงาน Gram positive เป็นคำตอบที่ 1 และ Gram negative เป็นคำตอบที่ 2
- กรณีพบการติดสีแกรมเหมือนกัน แต่พบ 2 รูปร่าง เช่น cocci และ bacilli ให้รายงาน cocci เป็นคำตอบที่ 1 และ bacilli เป็นคำตอบที่ 2

▪ EQAB 8020: รายงานผล AFB ตามเกณฑ์ขององค์การอนามัยโลก (WHO)

▪ EQAB 8150:

1) การรายงานผลการวินิจฉัยเชื้อแบคทีเรีย

- รายงานทั้ง Genus และ Specie ให้ถูกต้องและสมบูรณ์
- กรณีทดสอบ Sero-grouping ให้รายงาน Serotype ด้วย
- กรณีเป็นเชื้อดื้อยา ให้รายงานชนิดแบคทีเรียที่บ่งถึงการดื้อยาต้านจุลชีพที่สำคัญที่ต้องรายงาน ได้แก่ Carbapenem-Resistant *Enterobacteriales* (CRE), Vancomycin-Resistant Enterococci (VRE), Methicillin-Resistant *Staphylococcus aureus* (MRSA) เป็นต้น

2) การรายงานการทดสอบความไวต่อสารต้านจุลชีพ

- รายงานตามวิธีการรายงานผลที่ห้องปฏิบัติการดำเนินการอยู่ในงานประจำ
- กรณีใช้วิธี Disk diffusion ให้ระบุขนาด inhibition zone หน่วยเป็น mm
- กรณีทดสอบโดยหาค่า MIC ให้ระบุค่า MIC ของสารต้านจุลชีพที่ทดสอบนั้น
- ระบุเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล Susceptibility test ว่าใช้ CLSI edition ไດ ปีค.ศ. ไດ

3.2 ให้รายงานผลผ่านระบบออนไลน์บนเว็บไซต์ <https://eqamt.mahidol.ac.th/> เท่านั้น ตามโครงการที่สมัครเข้าร่วม โดย login เข้าสู่ระบบด้วย e-mail และ password ที่ได้ลงทะเบียนไว้ จากนั้นคลิกที่ “ส่งผลการทดสอบ” → เลือกปี 2023 → เลือกโครงการ EQAB ที่จะรายงานผล: เช่น GRAM, AFB หรือ IDEN → คลิก “TRIAL” → เลือกรอบ Distribution เป็น 2/2023 → คลิก “รายงานผล” ตามรายการที่ปรากฏในแบบฟอร์มการรายงานผลออนไลน์

หมายเหตุ สามารถอ่าน คู่มือสมาชิกการรายงานผลระบบออนไลน์ บนหน้าเว็บไซต์ <https://eqamt.mahidol.ac.th/>
-> schemes: EQAB BACTERIOLOGY → หัวข้อ Document download

4. วันปิดการรับผล คือ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2566

5. การป้องกันความไม่ซื่อสัตย์ของสมาชิก

ทางโครงการฯ ได้กำหนดรหัสสมาชิก (Participant ID) เป็นตัวเลข 8 หลัก ซึ่งสมาชิกจะได้รับหลังจากสมัครเข้าร่วมโครงการแล้ว สิทธิการเข้าถึงระบบของสมาชิกจะยึดตามรหัสและบัญชีผู้ใช้นี้ หากพบการทุจริตในเรื่องการรายงานผลของ

สมาชิก ทางโครงการฯ จะทำการตัดสิทธิ์ของสมาชิกในการรับประกาศนียบัตรทันที ซึ่งจะมีการระบุในคู่มือสมาชิกและ
คำแนะนำการทดสอบตัวอย่าง

6. กรณีมีข้อสงสัยหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องขอให้ติดต่อ

ทนาย.พีรดา พิซพิสุทธิ์ เบอร์โทรติดต่อ 061-1747884 หรือ e-mail: eqab.mtmu@gmail.com